

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0 2242 5900 ต่อ 5741

เรื่อง “อู๋ฮั่นโมเดล” กับแนวทางการล็อกดาวน์เมืองของไทย
ผู้เรียบเรียง นายฉัตรชัย ศรีเมืองกาญจนา วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ สิงหาคม 2564

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ของประเทศไทย ปัจจุบันมีการแพร่ระบาดกระจายไปในพื้นที่ของประเทศไทย มีจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละวัน ส่งผลให้เกิดภาวะวิกฤติด้านสาธารณสุขอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด 29 จังหวัด ตามคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ 11/2564 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2564 เรื่อง พื้นที่สถานการณ์ที่กำหนดเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด พื้นที่ควบคุมสูงสุด และพื้นที่ควบคุม ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ประกอบด้วย 1) กรุงเทพมหานคร 2) กาญจนบุรี 3) ชลบุรี 4) ฉะเชิงเทรา 5) ตาก 6) นครปฐม 7) นครนายก 8) นครราชสีมา 9) นครราชสีมา 10) นนทบุรี 11) ปทุมธานี 12) ประจวบคีรีขันธ์ 13) ปราจีนบุรี 14) ปัตตานี 15) พระนครศรีอยุธยา 16) เพชรบุรี 17) เพชรบูรณ์ 18) ยะลา 19) ระยอง 20) ราชบุรี 21) ลพบุรี 22) สงขลา 23) สิงห์บุรี 24) สมุทรปราการ 25) สมุทรสงคราม 26) สมุทรสาคร 27) สระบุรี 28) สุพรรณบุรี และ 29) อ่างทอง

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้รัฐบาลได้มีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นในการยับยั้งการระบาดของโรคโควิด 19 เช่น การห้ามออกนอกเคสสถานตั้งแต่เวลา 21.00-04.00 นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้น เพื่อลดการเดินทางออกนอกเคสสถานของประชาชน การปิดสถานที่หรือกิจการบางประเภท รวมถึงการห้ามจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด แต่จำนวนผู้ติดเชื้อยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการติดเชื้อแบบกลุ่มก้อนในหลายพื้นที่ของประเทศ หากมาตรการควบคุมโรคที่ภาครัฐกำลังดำเนินการอยู่ไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคได้โดยเร็ว รัฐบาลอาจต้องมีมาตรการที่เข้มข้นสูงสุดโดยใช้แนวทางที่เรียกว่า “อู๋ฮั่นโมเดล”

อู๋ฮั่นโมเดล คือ แนวทางการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ในมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน เมื่อปี 2563 โดยทำการล็อกดาวน์เมืองแบบเข้มข้นในหลายเมืองของมณฑลหูเป่ย์ เป็นเวลา 76 วัน เริ่มต้น

ตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 8 เมษายน 2563 ถือเป็น การดำเนินการดำเนินมาตรการรับมือโรคระบาดขั้นสูงสุด มากกว่าแนวทางดำเนินการขององค์การอนามัยโลก (WHO) ส่งผลให้ยอดผู้ติดเชื้อรายใหม่ของผู้เริ่มทรงตัว ภายใน 1 เดือน และลดเหลือ “ศูนย์” ภายใน 2 เดือน สำหรับแนวทางการดำเนินมาตรการล็อกดาวน์เมือง แบบ “อู๋ฮั่นโมเดล” สรุปได้ ดังนี้ 1) ประเทศจีนเริ่มใช้มาตรการล็อกดาวน์เมืองอู๋ฮั่น เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563 โดยทางการได้ส่งข้อความผ่านแอปพลิเคชันซึ่งทางการกำหนดให้ประชากรทุกคนของเมืองต้องลงทะเบียนใช้งาน และได้แจ้งประชาชนทราบในเวลา 02.00 นาฬิกา ก่อนการประกาศปิดให้บริการสนามบิน สถานีรถไฟ สถานีรถโดยสาร ภายในเวลา 10.00 นาฬิกา ของวันเดียวกัน การปิดเมืองภายในเวลาไม่กี่ชั่วโมงทำให้ประชาชน ไม่สามารถเคลื่อนย้ายหรืออพยพออกจากพื้นที่ได้ พร้อมกันนี้ทางการจีนได้มีการระดมทีมนักระบาดวิทยา จากทั่วประเทศ มากกว่า 1,800 ทีม เข้ามาประจำการในอู๋ฮั่น เพื่อทำการปูพรมตรวจหาเชื้อแบบกลุ่ม หรือที่เรียกว่า Pooled Sample Testing ทำให้สามารถตรวจหาเชื้อได้นับสิบล้านคนในเวลาเพียงไม่นานนัก นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในการสอบสวนโรค และติดตามกลุ่มเสี่ยงมาแยกกักตัว โดยมีสถานีสภาพและการกักกัน โรคทั่วเมืองอู๋ฮั่นหลายพันจุด 2) มีการปิดถนน ทางหลวงทุกเส้นทางในเมือง ห้ามประชาชนเข้า-ออกเมือง ไม่ว่าจะกรณีใดก็ตามไม่มีข้อยกเว้น แม้แต่การเดินทางเพื่อพบแพทย์หรือการรักษาที่ไม่สามารถกระทำ ได้ กรณีที่อนุญาตให้เข้า-ออกได้ คือ การขนส่งอาหารสด ซึ่งรถขนส่งจะต้องมีใบอนุญาตเท่านั้น 3) การห้าม ประชาชนออกนอกบ้าน ซึ่งมาตรการนี้มีความแตกต่างกันในบางพื้นที่ โดยบางพื้นที่เจ้าหน้าที่จะอนุญาต สมาชิกในครอบครัวเพียง 1 คน ออกจากบ้านไปซื้ออาหารและสิ่งของจำเป็นได้ในทุก ๆ 2 วัน แต่ต้อง สวมหน้ากากอนามัยและรักษาระยะห่างอย่างเข้มงวด แต่บางพื้นที่ไม่อนุญาตให้ประชาชนออกนอกบ้าน อย่างเด็ดขาด ทำให้ต้องสั่งอาหารและสิ่งของจำเป็นจากทางออนไลน์ 4) มีการปิดสถานศึกษา สำนักงาน โรงงาน รวมถึงร้านค้าทุกประเภท ยกเว้นร้านอาหาร ร้านขายยา ซูเปอร์มาเก็ต และโรงงานที่ผลิตสิ่งจำเป็น เช่น อาหาร ยา เป็นต้น 5) มีการเร่งสร้างโรงพยาบาลสนามขนาดใหญ่ 2 แห่ง เพื่อรองรับผู้ติดเชื้อหลายพันคน และหลังจากผ่อนคลายนโยบายมาตรการลงแล้ว ได้มีการพัฒนาแอปพลิเคชัน เช่น ลีเปย์ (Alipay) และวีแชต (WeChat) ที่จะระบุที่อยู่ ประวัติการเดินทาง ประวัติทางการแพทย์ของเจ้าของโทรศัพท์และแสดงผลของบุคคลนั้น และสร้าง QR code สามสถานะ ได้แก่ สีเขียว หมายถึง สามารถเดินทางได้ตามปกติ สีเหลือง ต้องกักตัวเอง อีก 7 วัน และสีแดงต้องกักตัวเอง 14 วัน โดยจะอนุญาตให้เฉพาะผู้มีผล QR Code เป็นสีเขียวเท่านั้น ให้สามารถ เดินทางระหว่างเมือง เดินทางในระบบขนส่งสาธารณะ เข้าสถานที่ทำงาน หน่วยธุรกิจ หน่วยงานผลิตต่าง ๆ เช่น โรงงาน ห้างสรรพสินค้า และร้านอาหาร เป็นต้น

จากมาตรการที่ใช้ในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ในมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นมาตรการที่เน้นการตรวจ ติดตาม และกักตัว ผู้ที่ติดเชื้อให้ได้เร็วที่สุด มีการบริหารจัดการระบบสาธารณสุขอย่างเป็นระบบ ซึ่งประเทศไทยอาจนำมา ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทในแต่ละพื้นที่ที่มีการระบาด โดยอาจแยกตามประเภทกิจกรรม แยกตามหัวเวลารวมทั้งควรมีการประเมินผลอย่างเป็นระบบและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ตลอดเวลา

บรรณานุกรม

“คำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ 11/2564 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2564 เรื่อง พื้นที่สถานการณ์ที่กำหนดเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด พื้นที่ควบคุมสูงสุด และพื้นที่ควบคุม ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548” (1 สิงหาคม 2564). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 138 ตอนพิเศษ 173, หน้า 8.

ชาคร เลิศนิกิต์, พุทธิพันธุ์ หิรัญยตระกูล, สถาพร น้อยจิ้น และสมชัย จิตสุชน. (20 เมษายน 2563).

ประสบการณ์ต่างประเทศของการระบาด และมาตรการคุมการระบาดไวรัสโควิด-19: 5 ข้อสังเกต 4 บทเรียน 3 ความสำเร็จ 2 จุดเปลี่ยน 1 เปิดเมือง. สืบค้น 28 กรกฎาคม 2564 จาก <https://tdri.or.th/2020/04/how-countries-worldwide-are-fighting-covid-19/>

ย้อนดู ‘โมเดล’ ‘อู๋ฮั่น-กว้างโจว’ หยุดโควิด. (22 กรกฎาคม 2564). สืบค้น 26 กรกฎาคม 2564 จาก https://www.matichon.co.th/foreign/news_2842273

ย้อนรอย “อู๋ฮั่นโมเดล” รัฐบาลจีนจัดการอย่างไรบ้างเพื่อคุมการระบาด?. (19 กรกฎาคม 2564). สืบค้น 23 กรกฎาคม 2564 จาก <https://positioningmag.com/1343037>

วิโรจน์ เลิศจิตต์ธรรม. (20 กรกฎาคม 2564). ย้อนดู ‘อู๋ฮั่นโมเดล’ ต้นแบบปิดเมืองล็อกดาวน์ 76 วัน ลู่โควิด ทำอย่างไร เจ็บแต่จบจริงไหม?. สืบค้น 26 กรกฎาคม 2564 จาก <https://thestandard.co/get-to-know-wuhan-model-lockdown/>